

34 χρόνια από τις αντεπαναστατικές ανατροπές στην ΕΣΣΔ

Συνεχίζουμε,

γυρνάμε προς τα μπρος τον τροχό της Ιστορίας!

34 χρόνια πριν, στις 26 Δεκεμβρίου του 1991, η κόκκινη σημαία με το σφυροδρέπανο κατεβαίνει από το Κρεμλίνο, σηματοδοτώντας ένα τεράστιο ιστορικό πισωγύρισμα. Με τη διάλυση του πρώτου εργατικού κράτους, χάνεται η μεγαλύτερη κατάκτηση των λαών όλου του κόσμου, η νέα κοινωνία που εγκαινίασε η Οκτωβριανή Επανάσταση το 1917. Όπως έλεγε ο ηγέτης της Κουβανικής Επανάστασης, Φιντέλ Κάστρο, «*Το να πει κάποιος ότι αύριο δεν θα υπάρχει ΕΣΣΔ, σημαίνει για εμάς πως αύριο δεν θα ανατείλει ο ήλιος*».

Με τις αντεπαναστατικές ανατροπές, κόμματα, ΜΜΕ και άλλα επιτελεία της αστικής τάξης διεθνώς, δεν έκρυψαν την χαρά τους, μίλησαν περί «*τέλους της Ιστορίας*», για «*όμορφες μέρες ειρήνης και ευημερίας που ξημερώνουν*».

Οι σημερινές εικόνες της φτώχειας και εξαθλίωσης των λαών, της έκρηξης των πολεμικών εστιών σε όλο τον πλανήτη και τα σενάρια για την τρίτη καπιταλιστική οικονομική κρίση μέσα σε μια εικοσαετία δείχνουν πόσο «*κουβά*» πήγαν οι προβλέψεις τους. Ενδεικτική είναι η δήλωση του ίδιου του εμπνευστή της θεωρίας του «*τέλους της Ιστορίας*», Φράν-

σις Φουκουγιάμα, ο οποίος πρόσφατα δήλωσε πως «*η κοινωνική πτυχή της θεωρίας (μου) δεν λειτουργεί*».

Φυσικά, οι υπερασπιστές του συστήματος της εκμετάλλευσης συνεχίζουν να επιτίθενται και να δυσφημούν με όλους τους τρόπους την σοσιαλιστική οικοδόμηση με επίκεντρο την Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ), από τη θεωρία των δύο άκρων και τον αντικομμουνισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέχρι την εβδομάδα αντικομμουνισμού του Τραμπ. Μέσα από τη συκοφάντησή της επιχειρείται να δεχτεί χτύπημα η προοπτική για την ανατροπή του καπιταλισμού σήμερα, ο προβληματισμός και η αμφισβήτηση των νέων να μην στραφεί ενάντια στο καπιταλιστικό σύστημα. Ας δούμε ορισμένες πλευρές που μπορεί να έχει ακούσει κάποιος για την ΕΣΣΔ από τις δυνάμεις του συστήματος.

Ανέναντι σε όλους τους, στην χώρα μας στάθηκε το ΚΚΕ δημοσιεύοντας εκείνες τις ημέρες πρωτοσέλιδο στον Ριζοσπάστη με τίτλο «*Ελπίδα η πάλη των λαών, κρατάμε τη σημαία ψηλά*».

«Η ΕΣΣΔ δείχνει ότι ο σοσιαλισμός απέτυχε»

Αρχικά, αυτό που σταθερά αποτυγχάνει καθημερινά είναι η άποψη ότι μπορούν να συμβαδίσουν τα κέρδη των καπιταλιστών με την ολοκληρωμένη κάλυψη των αναγκών της νεολαίας. Σήμερα διευρύνεται το χάσμα ανάμεσα στο πώς θα μπορούσαμε να ζούμε σε σχέση με τις σύγχρονες δυνατότητες και το πώς τελικά ζούμε. Βλέπουμε να μεγαλώνει η εκμετάλλευση μέσα και από την εισαγωγή νέων τεχνολογιών ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις ζούμε χειρότερα σε σχέση με το παρελθόν. Αντίστοιχα, 30 χρόνια μετά την ανατροπή του σοσιαλισμού, το Ινστιτούτο Οικονομίας της ρωσικής Ακαδημίας ανέφερε για τη σύγχρονη πραγματικότητα στη χώρα, πως «Για το μισό σχεδόν του πληθυσμού, η ζωή είναι απλώς μια μάχη επιβίωσης».

Οι καπιταλιστές και τα επιτελεία τους, λόγω του αντιδραστικού ρόλου και της θέσης τους στην κοινωνία, αποκρύπτουν το γεγονός ότι η Ιστορία δεν προχωρά ευθύγραμμα, η

μετάβαση από έναν κοινωνικό σχηματισμό σε άλλον δεν γίνεται μια κι έξω αλλά περιλαμβάνει και πιασμοί και ανερχόμενη κοινωνικά τάξη να επικρατήσει ολοκληρωτικά. Την γαλλική αστική επανάσταση του 1789 ακολουθεί σχεδόν ένας αιώνας σκληρών αναμετρήσεων της αστικής τάξης με υπολείμματα του παλιού συστήματος, της φεουδαρχίας, μέχρι την πλήρη εδραίωση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής.

Η σοσιαλιστική οικοδόμηση στην ΕΣΣΔ που διήρκεσε 72 χρόνια, αποτελεί **απόδειξη της δυνατότητας** της εργατικής τάξης να **οικοδομήσει την κοινωνία της** και της ανωτερότητας του σοσιαλισμού σε σχέση με τον καπιταλισμό. Αντιμετώπισε ένα σύνολο πρωτόγνωρων δυσκολιών όπως την ιμπεριαλιστική περικύκλωση και επίθεση από τα στρατεύματα 13 καπιταλιστικών χωρών, ανάμεσα σε αυτά και της Ελλάδας. Ταυτόχρονα, ξεπέρασε αποφασιστικά και προς όφελος

των εργαζομένων, την καθυστέρηση που κληρονόμησε σε σχέση με πιο ανεπτυγμένες χώρες, τις τεράστιες καταστροφές του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και του εμφύλιου ταξικού πολέμου που ακολούθησε.

Ξεκινώντας από αυτή τη βάση η εργατική τάξη είχε **κατακτήσεις** που μοιάζουν άφαστες τόσο για τον καπιταλισμό του προηγούμενου αιώνα όσο και του σήμερα. Η εξασφάλιση της δημόσιας, δωρεάν Παιδείας και Υγείας, η εξάλειψη του αναλφαβητισμού και της ανεργίας, η ανύψωση της θέσης της εργαζόμενης γυναίκας, η διαμόρφωση πολιτιστικού και αισθητικού κριτηρίου κ.ά. αποτελούν επιτεύγματα ασυμβίβαστα με τον καπιταλισμό που στον πυρήνα του έχει την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Τελικά, ο σοσιαλισμός έδειξε ότι ένας άλλος δρόμος είναι εφικτός προς όφελος των λαών, αν ανατραπεί το σύστημα της εκμετάλλευσης.

«Ο σοσιαλισμός δεν ήταν ανταγωνιστικός σε σχέση με τον καπιταλισμό»

Για να αντιληφθούμε τα “θαύματα” της σοσιαλιστικής οικοδόμησης χρειάζεται να εξετάσουμε το ποιος είναι ο “μάγος” πίσω από αυτά. Διάφοροι “καλοθελητές”, ιδιαίτερα από τις δυνάμεις της σοσιαλδημοκρατίας και του οπορτουνισμού, αποκρύπτουν το ποιο είναι το υπόβαθρο πίσω από τα επιτεύγματα της ΕΣΣΔ. Δηλαδή, ότι στο επίκεντρο της ανάπτυξης της σοσιαλιστικής κοινωνίας βρίσκεται η απάντηση στο μεγάλο πρόβλημα, στη βασική αντίθεση της εποχής μας που από τη μια εκατομμύρια εργαζόμενοι συνεργάζονται για την παραγωγή όλων των εμπορευμάτων και από την άλλη αυτά ανήκουν σε μια χούφτα παράσιτα, τους καπιταλιστές.

Ο σοσιαλιστικός χαρακτήρας της ΕΣΣΔ είναι η βάση πίσω από το νέο “ύψος” που άγγιξε η εργαζόμενη ανθρωπότητα. Χαρακτήρας που επιβεβαιώνεται από την κατάργηση της μισθωτής σκλαβιάς, της δυνατότητας να βάζει κανείς ανθρώπους στη δούλεψή του. Αποτυπώνεται στη χάραξη των πρώτων πεντάχρονων πλάνων παραγωγής για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών, στη μάχη για την κολεκτιβοποίηση της αγροτικής παραγωγής και την εκβιομηχάνιση. Ταυτόχρονα, για πρώτη φορά στην Ιστορία ανδρώθηκαν θεσμοί εργατικής εξουσίας με ουσιαστική συμμετοχή των εργαζομένων στη διαχείριση της κοινωνίας τους, βγάζοντας τους εργαζόμενους από το περιθώριο της πολιτικής και κοινωνικής ζωής, τα λεγόμενα σοβιέτ.

Οι σοσιαλιστικές σχέσεις παραγωγής **απελευθέρωσαν** και έδωσαν νέα ώθηση στην **ανάπτυξη της παραγωγής και της κοινωνικής ζωής**. Άλλαξαν τον σκοπό, τον ρυθμό, το κίνητρο και την κατεύθυνση της διαδικασίας της παραγωγής. Αντί για το καπιταλιστικό κέρδος, στο επίκεντρο μπήκε η κάλυψη των ολοένα και διευρυνόμενων κοινωνικών αναγκών. Στον πυρήνα της σοσιαλιστικής οικονομίας βρίσκεται η ολόπλευρη ανάπτυξη της βασικής παραγωγικής δύναμης, του εργαζόμενου ανθρώπου που ολοένα

πιο συνειδητά χρειάζεται να λειτουργεί, να σχεδιάζει και να αναπτύσσει την παραγωγή. Βασική διαφοροποίηση είναι ότι σε σχέση με τα εκμεταλλευτικά συστήματα, κάθε πρόοδος στην επιστημονική και τεχνολογική ανάπτυξη συνδέεται με την άνοδο της θέσης και της ευημερίας του ίδιου του παραγωγού αντί για την βαθύτερη σκλαβιά του. Το ζήτημα δεν είναι για παράδειγμα, μόνο αν κατάφερε η ΕΣΣΔ να παράγει τρακτέρ, αμάξια και άλλα. Το βασικό είναι ότι σε σχέση με τον καπιταλισμό, η σοβιετική εξουσία το κατάφερε αυτό χωρίς ουρές ανέργων, χωρίς την καπιταλιστική εκμετάλλευση, χωρίς να αποβλακώνει την σκέψη του εργαζόμενου όπως η αλυσίδα παραγωγής στα εργοστάσια του Φορντ κλπ.

Η θέση της ΕΣΣΔ στην παγκόσμια παραγωγή

(1933) Πηγή: Αρχείο της Κομμουνιστικής Επιθεώρησης

Θέση στον κόσμο

● Επίπεδο του 1928 ▲ Μέσος όρος του 1932

«Ο σοσιαλισμός κατέρρευσε γιατί ήταν δικτατορία»

Μια επίθεση απέναντι στην ΕΣΣΔ είναι ότι μπορεί να είχε επιτυχίες σε ορισμένες πλευρές όπως Υγεία, Παιδεία κ.α. αλλά ήταν ένα "ανελεύθερο καθεστώς", "μια δικτατορία" την οποία απέρριψαν οι λαοί της.

Ο όρος "**κατάρρευση**" που χρησιμοποιείται από αστικές και ομοιοπολιτικές δυνάμεις είναι αντιδραστικός γιατί αντιμετωπίζει τις ανατροπές ως μια αυθόρμητη διαδικασία αντί για εκδήλωση της πάλης των τάξεων, της **πάλης του "παλιού" με το "νέο"** που συνεχίζεται και οξύνεται στην σοσιαλιστική οικοδόμηση. Υποβαθμίζει την παρέμβαση των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων απέναντι στην ΕΣΣΔ και "καλύπτει" την αντεπαναστατική δράση καθώς και το κοινωνικό της υπόβαθρο που είναι η ύπαρξη, όσο δεν εξαλειφεται, ατομικής και ομαδικής ιδιοκτησίας στον σοσιαλισμό. Η αντεπανάσταση μπορεί να κυριαρχήσει, ωστόσο, λόγω αδυναμιών και παρεκκλίσεων του υποκειμενικού παράγοντα, του Κόμματος κατά την σοσιαλιστική οικοδόμηση.

Σε κανένα σημείο της πορείας **δεν εκδηλώνεται ένα πλειοψηφικό ρεύμα στην κοινωνία** ούτε μαζική δράση απέναντι στην ΕΣΣΔ και την σοσιαλιστική οικοδόμηση. Χαρακτηριστικό είναι ότι ακόμη και τον Μάρτη του 1991 σε δημοψήφισμα, όπου ψήφισαν 148,5 εκατομμύρια (79,5%), υπέρ της διατήρησης της ΕΣΣΔ τάχθηκαν 113,5 εκατομμύρια, δηλαδή το 77,85%. Ταυτόχρονα, λόγω της σταδιακής υποχώρησης των σοσιαλιστικών σχέσεων παραγωγής και της λειτουργίας των θεσμών της εργατικής εξουσίας, υπήρξε πτώση της ενεργητικής συμμετοχής των εργαζομένων, άρα και των όρων μαχητικής υπεράσπισης της σοσιαλιστικής οικοδόμησης, ιδιαίτερα τις τελευταίες δεκαετίες ύπαρξης του σοσιαλισμού.

Η **ανατροπή** του σοσιαλισμού στην ΕΣΣΔ έγινε από **«τα μέσα και τα πάνω»**, με την έννοια πως προωθήθηκε από την ίδια την ηγεσία του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης.

Ο Μπ. Γέλτσιν στα γεγονότα του Αυγούστου 1991.

Ο βομβαρδισμός του ρώσικου κοινοβουλίου από τα τανκς του Γέλτσιν το 1993.

Ο Μ. Γκορμπατσόφ με τον Τζορτζ Μπους

Πώς όμως φτάσαμε εκεί;

Μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση, τις δεκαετίες του '20 και του '30, οι σοσιαλιστικές σχέσεις παραγωγής αναδιοργάνωσαν και ανέπτυξαν το επίπεδο των παραγωγικών δυνάμεων, κάτι που αποτυπώνεται και στα επιτεύγματα του σοσιαλισμού. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αναπτύχθηκε συζήτηση για την πορεία της σοσιαλιστικής οικονομίας, το πώς θα λυθούν μια σειρά από καθυστερήσεις σε κλάδους της παραγωγής. Στις μεταπολεμικές δεκαετίες '50 και '60 απαιτούνταν περαιτέρω επέκταση και εμβάθυνση των σοσιαλιστικών σχέσεων παραγωγής σε ζητήματα που αφορούσαν τον Κεντρικό Σχεδιασμό, την ενίσχυση της συμμετοχής των εργαζομένων στην οργάνωση της εργασίας και στον έλεγχο της διεύθυνσης κ.ά. Μετά από διαπάλη που αναπτύχθηκε στο Κόμμα για αυτά τα ζητήματα, τελικά υιοθετήθηκαν απόψεις που αποδείχθηκε πως αδυνάτισαν τον Κεντρικό Σχεδιασμό.

Υιοθετήθηκαν μέτρα όπως η αντικατάσταση του συστήματος κατανομής των μηχανημάτων και πρώτων υλών στις βιομηχανικές επιχειρήσεις με ένα σύστημα πωλήσεων και αγορών, ενώ τα πλάνα παραγωγής για την κάλυψη των αναγκών σταμάτησαν να είναι σε ορισμένες περιπτώσεις υποχρεωτικά. Ο υπολογισμός της παραγωγικής δραστηριότητας με βάση την λογική έσοδα-έξοδα που αποφασίστηκε και όχι την κάλυψη των

κοινωνικών αναγκών, αδυνάτισαν τον Κεντρικό Σχεδιασμό. Ταυτόχρονα, για μια σειρά από διευθυντικά στελέχη και άλλους, αποφασίστηκε οι αμοιβές τους να καθορίζονται με πριμ (μπόνους) παραγωγής, ενισχύοντας την βάση για να ξεχωρίζει το ατομικό από το κοινωνικό συμφέρον.

Σταδιακά ενισχύθηκαν, λοιπόν, κοινωνικές δυνάμεις που είχαν εμφανιστεί στο εσωτερικό της σοβιετικής κοινωνίας, είχαν δυναμώσει μέσα από την εισαγωγή των στοιχείων της αγοράς και άρχισαν σταδιακά να ελέγχουν τις δομές της σοβιετικής εξουσίας και του ΚΚ, επιδιώκοντας την ανοιχτή επιστροφή στον καπιταλισμό, την "ελεύθερη" επιχειρηματική δραστηριότητα. Χαρακτηριστικά, στον απολογισμό της ΚΕ προς το 28^ο Συνέδριο του ΚΚΣΕ (2-13 Ιουλίου 1990) αναφέρεται ότι *«Στις συνθήκες της αγοράς ανοίγεται η δυνατότητα ουσιαστικά να αποκαλυφθούν οι ανάγκες και να βρεθούν οι τρόποι της αποτελεσματικής ικανοποίησής τους»*. Τελικά, οι δυνάμεις του ομοιοπολιτισμού, που είχαν κυριαρχήσει στην ηγεσία του ΚΚ, έπαιξαν προδοτικό ρόλο για την υπόθεση του σοσιαλισμού καθοδηγώντας τη διαδικασία της αντεπανάστασης.

Έτσι, ο λόγος των ανατροπών στην ΕΣΣΔ δεν ήταν το βάθεμα των σοσιαλιστικών σχέσεων παραγωγής, η δράση των αντικειμενικών νόμων του Κεντρικού Σχεδιασμού και της σοσιαλιστικής οικονομίας, αλλά ακριβώς το αντί-

θετο. Αυτό που δεν μπόρεσε να λειτουργήσει ήταν οι καπιταλιστικές σχέσεις, ιδιαίτερα στο έδαφος της εργατικής εξουσίας και των κοινωνικοποιημένων μέσων παραγωγής.

Μάλιστα, οι συγκεκριμένες δυνάμεις αξιοποιούσαν επιχειρήματα που συναντάμε και στις μέρες μας όπως περί "ανανέωσης του σοσιαλισμού", "περισσότερης δημοκρατίας, διαφάνειας και συμμετοχής". Όπως τότε, έτσι και τώρα, πίσω από τις διακηρύξεις περί "σοσιαλισμού με δημοκρατία" κρύβεται το διαρκές άγχος και φόβος των καπιταλιστών για το ότι η δικτατορία του προλεταριάτου σημαίνει δημοκρατία για τους πολλούς και καταπίεση συγκεκριμένα για αυτούς τους λίγους εκμεταλλευτές, μέσα από την στέρηση των προνομίων τους, την αφαίρεση της ιδιοκτησίας τους στα μέσα και τον πλούτο που παράγεται, τον εξαναγκασμό να εργαστούν όπως όλοι οι άλλοι κ.ά. Η κριτική στον σοσιαλισμό περί έλλειψης "δημοκρατίας", "διαφορετικότητας", μεταφράζεται ως αποδοχή της ύπαρξης διαφορετικών μορφών ιδιοκτησίας, της δράσης διαφορετικών πολιτικών, μέχρι και αντεπανάστατικών δυνάμεων, τελικά της ελευθερίας των καπιταλιστών να εκμεταλλεύονται τους εργάτες. Στην πράξη, αυτές οι αντιλήψεις συνόδευσαν την αντεπανάσταση, προβάλλοντας το "δικαίωμα" των καπιταλιστών να κάθονται για πάντα στις "πλάτες" μας.

Σημεία-τομές της αντεπανάστασης

20^ο Συνέδριο του ΚΚΣΕ

1956

Επικράτηση των ομορτουμιστικών απόψεων περί "σοσιαλισμού με αγορά"

22^ο Συνέδριο του ΚΚΣΕ

1961

Χαρακτηρισμός της εργατικής εξουσίας της ΕΣΣΔ ως "παλλαϊκού κράτους" και του ΚΚΣΕ ως "παλλαϊκού κόμματος".

Μεταρρύθμιση Κοσίγκιν

1965

Η αγορά και η εμπορευματική παραγωγή ανακτά έδαφος. Ανοίγει ο δρόμος για τη δημιουργία "σκιάδους" κεφαλαίου.

Νόμος για την κατοχύρωση των καπιταλιστικών σχέσεων

1987

Μετατροπή του ομορτουμιστικού εκφυλισμού του ΚΚΣΕ σε ανοιχτή αντεπαναστατική δύναμη, εκδηλώνεται και τυπικά η έναρξη της περιόδου της αντεπανάστασης.

Διάλυση των σοβιετικών οργάνων και της ΕΣΣΔ

1991

Σήμερα μελετάμε τα θετικά αλλά και τις αδυναμίες της σοσιαλιστικής οικοδόμησης του προηγούμενου αιώνα με το μάτι στο μέλλον, στην επόμενη έφοδο της εργατικής τάξης στον ουρανό. Το ΚΚΕ, άμεσα μετά από τις αντεπαναστατικές ανατροπές, ξεκίνησε μια επίπονη και απαιτητική διαδικασία βαθύτερης μελέτης της σοσιαλιστικής οικοδόμησης γνωρίζοντας βαθιά ότι, παρά το προσωρινό πιασμάρισμα, η Ιστορία προχωράει μπροστά, δεν υπάρχει τέλος στην κοινωνική εξέλιξη. Αυτή η διαδικασία συνδέθηκε με τη διαμόρφωση σύγχρονης επαναστατικής στρατηγικής που αποτυπώνεται στο Πρόγραμμα του Κόμματος.

Η **μελέτη του σοσιαλισμού** του προηγούμενου αιώνα είναι μια **πρόσθετη δυνατότητα** που έχει ένα ΚΚ σήμερα σε σχέση με τους Μπολσεβίκους που προχωρούσαν σε "αχαρτογράφητα" νερά. Ποια συμπεράσματα μπορούμε να κρατήσουμε;

Αρχικά, ότι η αστική τάξη θα χρησιμοποιήσει όλους τους τρόπους από σαμποτάζ και ανοιχτές επιθέσεις μέχρι και προπαγάνδα και υλικά μέσα, για να ανατρέψει την εργατική εξουσία. Παράλληλα, παραμένουν κοινωνικές αντιθέσεις - κατάλοιπα του τωρινού εκμεταλλευτικού τρόπου παραγωγής. Έτσι, **η ταξική πάλη συνεχίζεται και οξύνεται** στον σοσιαλισμό, όχι μόνο λόγω της αντιμετώπισης της αστικής τάξης αλλά και άλλων κοινωνικών δυνάμεων που δεν έχουν ενταχθεί ακόμα άμεσα στη σοσιαλιστική κοινωνική παραγωγή. Σε αυτή την βάση χρειάζεται σταθερά ενίσχυση και αναβάθμιση της δικτατορίας του προλεταριάτου, τόσο του κατασταλτικού όσο και του δημιουργικού της ρόλου για το ξεπέραςμα της "κληρονομιάς" του καπιταλισμού τόσο στην παραγωγή, όσο και στις αντιλήψεις και τη συνείδηση του λαού. Ζήτημα που υποχώρησε στην πορεία οικοδόμησης του σοσιαλισμού στην ΕΣΣΔ. Βασικό ζήτημα είναι ότι χρειάζεται **διαρκής ανάπτυξη και επέκταση των σοσιαλιστικών σχέσεων παραγωγής**, όπως ο Κεντρικός Σχεδιασμός, προκειμένου να ικανοποιείται και να βαθιάει το **κίνητρο** της κάλυψης των διευρυνόμενων κοινωνικών αναγκών.

Στα παραπάνω καθοριστικός είναι **ο αναντικατάστατος ρόλος της επαναστατικής πρωτοπορίας, του ΚΚ**, που αποτελεί την καθοδηγητική δύναμη της εργατικής εξουσίας. Χρειάζεται να δρα και να σχεδιάζει με βάση τις νομοτέλειες του σοσιαλισμού, να ανοίγει δρόμο μέσα από την ανάπτυξη της επαναστατικής θεωρίας, να συμ-

βάλλει στην διείσδυση της επαναστατικής συνείδησης σε ευρύτερα τμήματα της σοσιαλιστικής κοινωνίας κινητοποιώντας δυνάμεις για την υπεράσπιση και ανάπτυξη της σοσιαλιστικής οικοδόμησης. Η αδυναμία να ανταποκριθεί ολόπλευρα στα επαναστατικά του καθήκοντα σημαίνει, σε μια πορεία νίκης της αντεπανάστασης, ανάκαμψη του καπιταλισμού. Για παράδειγμα, η όχι ολοκληρωμένη ανάπτυξη της επιστήμης της πολιτικής οικονομίας του σοσιαλισμού οδήγησε στην κυριαρχία ανεπαρκών προσεγγίσεων και επεξεργασιών καταλήγοντας σε βάθος χρόνου στην κυριαρχία των "δυνάμεων της αγοράς".

Στις σημερινές συνθήκες, **πέρα από την πρόσθετη γνώση έχουμε και πρόσθετες επιστημονικές και τεχνολογικές δυνατότητες**. Η ΕΣΣΔ κατάφερε να σχεδιάσει κεντρικά την οικονομία της. Παρέλαβε μία χώρα δίχως ρεύμα και τηλεφωνικές γραμμές και μέσω του κεντρικού σχεδιασμού ξεπέρασε αυτές τις καθυστερήσεις. Σήμερα, στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης, των υπερυπολογιστών και των Big Data, μπορεί με μεγαλύτερη ακρίβεια, λεπτομέρεια και ταχύτητα να συλλεχθούν όλα τα απαραίτητα δεδομένα, να διαμορφωθούν οι στόχοι και να κινηθεί η παραγωγή. Η εργατική εξουσία θα αξιοποιήσει αυτές τις νέες δυνατότητες θέτοντας στο επίκεντρο τον εργαζόμενο άνθρωπο και τις ανάγκες του. Θα τις αξιοποιήσει για να αυξηθεί θεαματικά ο ελεύθερος, μη εργάσιμος χρόνος των εργαζόμενων, για να αναβαθμιστεί το γενικό μορφωτικό επίπεδο, μέσα από την καθημερινή ενεργό συμμετοχή στη λήψη και τον έλεγχο των αποφάσεων να αναπτύσσεται ολόπλευρα η προσωπικότητα του εργαζόμενου ανθρώπου.

Η Ρόζα Λούξεμπουργκ στο κείμενό της «Η τάξη βασιλεύει στο Βερολίνο», λίγο πριν δολοφονηθεί βίαια, έγραφε πως **"Η επανάσταση όμως είναι η μόνη μορφή «πολέμου» - κι αυτός είναι ένας αξιοπερίεργος νόμος της Ιστορίας - στην οποία η τελική νίκη μπορεί να προετοιμαστεί μόνο με μια σειρά από «ήττες»**". Οι ήττες του παρελθόντος προλογίζουν τις νίκες του μέλλοντος. Στην εποχή μας είναι ανάγκη να γυρίσουμε ξανά προς τα μπρος τον τροχό της Ιστορίας, να βαδίσουμε δυναμικά για οριστική επικράτηση του πραγματικά "νέου", του σοσιαλισμού-κομμουνισμού.

Τι μάθαμε από τις αντεπαναστατικές ανατροπές;